

TALEPAPIR

DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Åbent samråd i Folketingets uddannelsesudvalg om B 25 - Forslag til folketingsbeslutning om sociale klausuler om lærlinge og elever i statens udbud
Titel	Samråd om B 25 om sociale klausuler om lærlinge og elever i statens udbud
Målgruppe	Folketinget
Arrangør	Karsten Hønge (SF) og Christine Antorini (S) m.fl.
Taletid	Ca. 5 min.
Tid og sted	Tirsdag den 17. maj 2011 kl. 15 i Folketinget

Disposition

1. **Indledning**
2. **Regeringens holdning til sociale klausuler**
3. **Lovgivning på området**
4. **Tiltag på praktikpladsområdet**
5. **Afslutning**

1. Indledning

- Udvalget har stillet mig to spørgsmål i forbindelse med behandling af beslutningsforslag B 25 om sociale klausuler om lærlinge og elever i statens udbud. Jeg forstår på formanden, at jeg kan besvare de to spørgsmål under ét.
- Spørgsmål A lyder: Hvordan og i hvilket omfang vil ministeren gennemføre sociale klausuler i lovgivningen m.m. vedrørende offentlige udbud – herunder i statens og kommunernes indkøbsservice (SKI) – for at skabe flere praktikpladser til de 8.000 unge, der i dag mangler en praktikplads, jf. ministerens notat af 5/4-11 (Sociale klausuler - uddannelses- og praktikpladser)?
- Spørgsmål B lyder: Hvad vil ministeren i øvrigt gøre for at fremme anvendelse af sociale klausuler i forhold til uddannelses- og praktikpladser, så fx flere unge kan få en praktikplads ad denne vej?

2. Regeringens holdning til sociale klausuler

- Som min forgænger udtalte under første behandling af B 25, så er det primære formål med udbudsreglerne at sikre, at det offentlige får løst sine opgaver til den bedste pris og i den bedste kvalitet. Endvidere skal de virksomheder, der byder på opgaverne, have en ligelig og fair behandling. Derfor er det vigtigt, at man som offentlig myndighed stiller netop de krav, som er relevante for den konkrete opgave. Myndigheden bør derfor altid overveje, hvad der er væsentligt for at opnå en god kontrakt.
- Når det er sagt, så går regeringen stadigvæk ind for alle lovlige tiltag, der kan skabe flere praktikpladser til eleverne i erhvervsuddannelserne. Vi vil sikre, at så mange unge som muligt gennemfører en erhvervsuddannelse eller en erhvervsgrunduddannelsen med praktikuddannelse i private og offentlige virksomheder.

- Regeringen bifalder derfor, at man som offentlig ordregiver vælger at lade sociale klausuler om fx elever eller praktikpladser indgå som en del af kontrakter med private leverandører. Samtidig må regeringen gøre opmærksom på, at der ikke er frit slag for anvendelse af sociale klausuler i offentlige indkøbskontrakter. Rammerne herfor vil jeg dog ikke gentage, da de allerede er udvalget bekendt.

3. Lovgivning på området

- Når regeringen ønsker at fremme virksomheds- og samfundsansvar handler det om at vise virksomhederne, at der er gode grunde til at tage et hensyn til sociale forhold og miljø som en del af deres forretningsstrategi. Det er den tilgang, vi tror giver de bedste resultater på længere sigt, og vi har da også set, at det har haft rigtig fin virkning i det danske samfund.
- FN fremhævede i juni 2010 Danmark som et af de førende lande inden for virksomheder med samfundsansvar. Det skete med henvisning til, at regeringens handlingsplan for 2008 har skabt en unik dansk tilgang gennem forretningsdrevet samfundsansvar. Forretningsdrevet ansvar sikrer både konkurrencemæssige fordele for danske virksomheder og bidrager til ansvarlig vækst. Det, at vi ikke vælger mellem enten vækst eller samfundsansvar, men ser det som to ting, der understøtter hinanden, er internationalt set ret unikt. Derfor vil regeringen også fremover fastholde fokus på forretningsdrevet samfundsansvar for den enkelte virksomhed frem for en fælles aftale, som alle skal rette sig ind efter.

-

4. Tiltag på praktikpladsområdet

- Regeringen har, som det er udvalget bekendt, indgået "Aftale om flere praktikpladser i 2011" med Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre som led i Aftale om Finanslov 2011. Denne aftale har bl.a. til formål at sikre 8.900 flere praktikpladser i 2011 end i 2009.
- Jeg tror og håber fortsat på, at vores mange initiativer kan hjælpe med at skaffe ny fremgang på praktikpladsområdet, så vi kan fortsætte de gode takter fra 2010. Det har vores samfund brug for, hvis vi skal sikre fremtidens vækst og velfærd. Senest har regeringen og regionerne indgået en aftale om at oprette flere praktikpladser i regionerne i 2011, så vi alene på det område får yderligere 390 praktikpladser sammenlignet med 2009.

5. Afslutning

- Lad mig til slut henvise til mine svar på udvalgets spørgsmål 4 – 7, som er stillet i forbindelse med behandlingen af beslutningsforslaget.
- Som det fremgår af disse svar må jeg henholde mig til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen når det drejer sig om udbudsretlige spørgsmål.
- Det ligger således fast, at EU-udbudsretten er ikke til hinder for, at der i national lov fastsættes regler om anvendelse af sociale klausuler ved udbud af offentlige opgaver.
- Problemet er bare, at sådanne regler vil tilføje et nyt lag fernis af bureaukrati og omsvøb til gene for virksomhedernes konkurrencekraft og dermed i sidste ende til ugunst for praktikpladsmarkedet.
- Nationale regler må jo selvfølgelig ikke stride mod EU-rettens regler og principper, herunder principperne om ligebehandling, ikke-forskelsbehandling, gennemsigtighed, gensidig anerkendelse og proportionalitet. Reglerne skal med andre ord gøre det muligt for de ordregivende myndigheder at overholde EU-rettens regler og principper ved udbud af offentlige opgaver.
- Hvorvidt en social klausul er i overensstemmelse med EU-retten beror i alle tilfælde på en konkret vurdering. Hvilke specifikke kontraktvilkår, en ordregivende myndighed kan stille til tilbudsgiverne vedrørende udførelse af den offentlige opgave, afhænger således af det konkrete udbud.
- Endvidere skal gennemførelsen af de sociale klausuler ske i overensstemmelse med procedurereglerne i udbudsdirektiverne, herunder reglerne om offentliggørelse. For at en social klausul lovligt kan anvendes skal den fx være anført i udbudsbekendtgørelsen eller udbudsbetingelserne.
- Derudover gælder, at den sociale klausul altid skal være knyttet til kontraktens genstand.
- Alt dette vil gælde under alle omstændigheder. Det kan vi ikke lave om på. Og derfor vil ekstra lovgivning, som tvinger offentlige myndigheder og virksomheder ned i denne papirmølle efter regeringens opfattelse ikke øge antallet af uddannelsesaftaler.
- Regeringen har en aftale med Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre om at evaluere den samlede indsats på praktikpladsområdet, når der kan foreligge resultater for første halvår 2011 for derefter at se på, om der er behov for yderligere indsatser.
- Den plan agter regeringen af følge.